

**Statystyczna analiza
publicznych rejestrów wyborczych**

**Tomasz Przechlewski
Powiślańska Szkoła Wyższa
Kwidzyn, 12 października 2019**

Plan wykładu

Najpierw nieco teorii

A potem dużo obrazków

Art. 107. Ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks Wyborczy

§ 1. W dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem prowadzenie agitacji wyborczej, w tym zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszaanie przemówień oraz rozpowszechnianie materiałów wyborczych jest zabronione.

Dane

Koń jaki jest każdy widzi: dane (treść) vs informacje (treść+forma) vs reklama (forma)

Jakość danych (wiarygodność+użyteczność+dostępność): kompletne | poprawne | niesprzeczne | relevantne nieulotne | trwałe pierwotne | nieprzetworzone | opisane | dostosowane (zgodne ze standardem) | machine processable (dokument vs zbiór danych)

Pradoks jakości: lepsze dane więcej kosztują, ale gorsze dane niekoniecznie kosztują mniej.

High quality data are accurate, available, complete, conformant, consistent, credible, processable, relevant and timely. <https://www.europeandataportal.eu/>

Dane publiczne

https://en.wikipedia.org/wiki/Open_data Open data is the idea that some data should be freely available to everyone to use and republish as they wish.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Open_Government_Data udostępnienia informacji tworzonych przez organy administracji publicznej Słowo open oznacza możliwość (ponownego) wykorzystania danych bez ponoszenia kosztów

<http://www.oecd.org/gov/digital-government/open-government-data.htm> Open Government Data (OGD) is a philosophy – and increasingly a set of policies – that promotes transparency, accountability and value creation by making government **data** available to all.

By making their datasets available, public institutions become **more transparent** and accountable to citizens. By encouraging the use, reuse and free distribution of datasets, governments **promote business creation** and innovative, citizen-centric services.

Korzyści (obywatele vs władza/administracja): **zaangażowanie** (promocja/edukacja/społeczeństwo obywatelskie) | **przejrzystość działania/kontrola** | **konkurencyjność** (zmniejszenie kosztów/wyrównanie szans)

Państwowa Komisja Wyborcza

<https://wybory.gov.pl/sejmsenat2019/> <https://pkw.gov.pl/>

Aktualności, Akty Prawne, Kalendarz wyborczy, Komitety, Kandydaci, Wyszukiwarka obwodów, Organy wyborcze, Dane w arkuszach, Inne Wybory

https://parlament2015.pkw.gov.pl/347_Wyniki

<https://wybory2018.pkw.gov.pl/pl/dane-w-arkuszach>

Wyniki głosowania na listy kandydatów do sejmików województw | Wyniki głosowania i wyniki wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast | Wyniki wyborów do rad

Frekwencja i głosy nieważne w obwodach głosowania

Obwody głosowania | Okręgi wyborcze | Kandydaci do rad | Kandydaci na wójta, burmistrza, prezydenta | Komitety wyborcze | Skład terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych

Zawartość: rejesty wszystkiego: komitetów wyborczych, kandydatów, komisji wyborczych. Wyniki wyborów i głosowania (frekwencja, głosy nieważne) **Format:** dokument. **Dane zagregowane wg różnych kryteriów (list, kandydatów, jednostek podziału administracyjnego (gmina, województwo) oraz okręgów wyborczych.)**

Dane źródłowe/pierwotne: protokoły z komisji obowodowych. Format: dokument.

Nieco teorii nt wyborów i standardów

PKW organizuje wybory współpracując z innymi organami administracji i korzystając z utrzymywanej przez nie infrastruktury.

PESEL: powszechnie znany numer ewidencyjny, ale także rejestr służy do gromadzenia informacji identyfikujących obywateli polskich oraz cudzoziemców zamieszkujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

TERYT: standard identyfikacji terytorialnej Województwa (16), powiaty (314 + 66 miast na prawie powiatu = 380), gminy (2477). Identyfikator TERYT: [wwppggt](#)

OKRĘGI i OBWODY wyborcze: wybory parlamentarne – 41 okręgów wyborczych. Wybory samorządowe do rad sejmików wojewódzkich – 85 okręgów wyborczych.

Około 27 tys obwodowych komisji wyborczych (26983 w wyborach samorządowych 2018)

100000;181405;Szkoła Podstawowa w Kańczudze, Kańczuga, ul. Szkolna 7, 37-220 Kańczuga

100002;181406;Zespół Szkół w Chałupkach, Chałupki 109, 37-200 Przeworsk

albo:

181405;8;Szkoła Podstawowa w Kańczudze, Kańczuga, ul. Szkolna 7, 37-220 Kańczuga

181405;9;Hala Sportowa w Kańczudze, Kańczuga, ul. Parkowa 10, 37-220 Kańczuga

181406;1;Zespół Szkół w Chałupkach, Chałupki 109, 37-200 Przeworsk

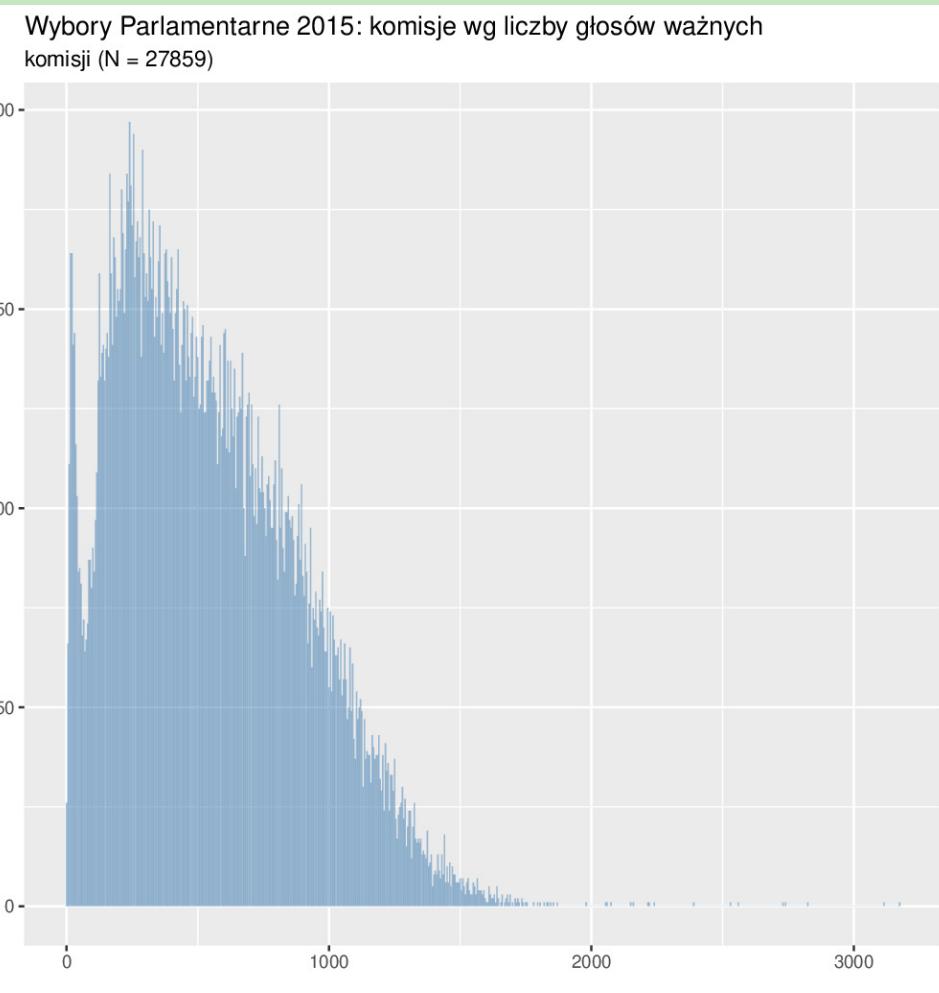
Liczba mandatów w okręgach wyborczych

Herfindahl-Hirschman Index (HH Index): prosta miara koncentracji definiowana jako suma kwadratów udziałów wyrażonych w % (czyli $HH = \sum_{i=1}^n x_i^2$, gdzie $\sum_{i=1}^n = 100$)

Wybory do Sejmu RP 2015

Ze strony http://parlament2015.pkw.gov.pl/349_Wyniki_Sejm za pomocą pobrań *web scrappingu* zostały pobrane 28.10.2015 protokoły 27,859 komisji obwodowych.

Wynikowy plik CSV liczył: 5,730,125 wpisów postaci:

```
idkomisji;nrlisy;numer;kto;komitet;glosy;teryt;woj  
100000;1;1;Marek Tadeusz KUCHCIŃSKI;PiS;71;181405;18  
100000;1;2;Anna Katarzyna SCHMIDT-RODZIEWICZ;PiS;78;181405;18  
100000;1;3;Piotr Marcin URUSKI;PiS;3;181405;18
```

Minimalna liczba głosów – 0, pierwszy kwartyl – 265, mediana – 494, trzeci kwartyl – 782 (czyli w 50% komisji oddano około 500 głosów). Wartość maksymalna 3,177. Średnia 545,3 głosów.

W 577 komisji oddało głosy mniej niż 25 wyborców (2,1%)

Wybory do Sejmu RP 2015

Porównano wyniki uzyskane w ten sposób z wynikami publikowanymi na stronie PKW:

Komitet	L.kandydatów	L.głosów	L.głosów*	Różnica	Okr19	Okr19*	Różnica
KORWIN	899	722921	722999	78	21757	21767	10
KUKIZ	839	1338610	1339094	484	26546	26573	27
Kongres N. Prawicy	116	4852	4852	0	x	x	x
Razem	571	550343	550349	6	9469	9475	6
Samoobrona	119	4266	4266	0	x	x	x
BRAUN	202	13113	13113	0	x	x	x
JOW Bezpartyjni	138	15184	15656	472	x	x	x
Mniejszość Niem.	24	27530	27530	0	x	x	x
OdP	40	1964	1964	0	266	266	0
Ruch Społ. RP	59	3941	3941	0	186	186	0
STONOGA	299	42668	42731	63	x	x	x
Zjed. dla Śląska	42	18668	18668	0	x	x	x
PETRU	858	1155364	1155370	6	15942	15948	6
PiS	918	5711661	5711687	26	58317	58343	26
PO	914	3661455	3661474	19	32240	32259	19
PSL	916	779874	779875	1	796	797	1
ZLEW	905	1146837	1147102	265	7948	7956	8

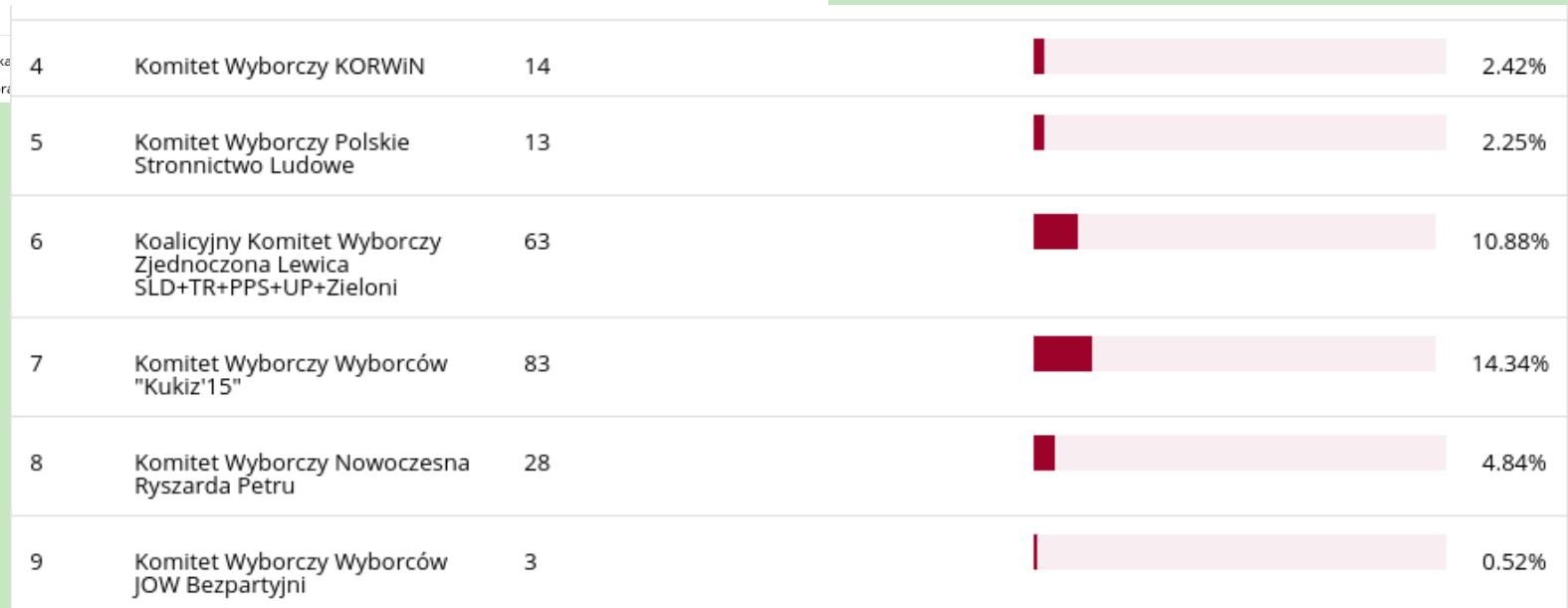
* dane zagregowane ze strony PKW

Jedna komisja jest/była tajna (Bagram/Afganistan /okr. 19)

http://parlament2015.pkw.gov.pl/321_protokol_komisji_obwodowej/97770

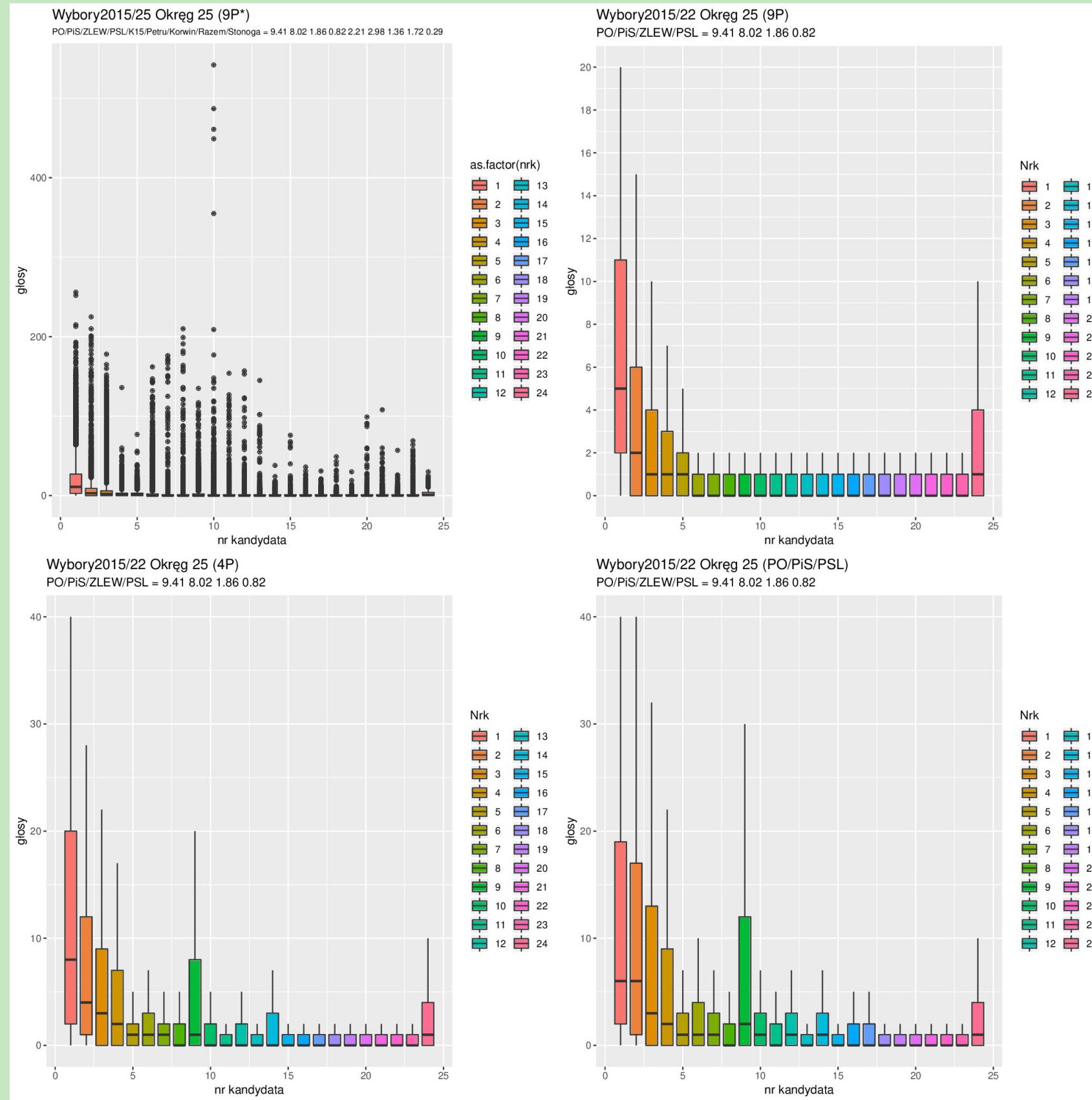
Przypadek komisja obwodowej w Bardzie na ul. Kolejowej 12

parlament2015.pkw.gov.pl/321_protokol_komisji_obwodowej/84873/						
ost Visited Powiadomienia Znalezione obrazy d... gMapToGPX Szukaj znajomych Wybory 2011 - Wyni... bangor - Szukaj w G... Louise Brooks & Rin...						
8	14	Elzbieta BRZĘCZEK	KW Nowoczesna Ryszarda Petru	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
8	15	Tomasz ŁOJEWSKI	KW Nowoczesna Ryszarda Petru	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
8	16	Dariusz Leopold GÓRALEWICZ	KW Nowoczesna Ryszarda Petru	1	<div style="width: 25%; background-color: #e67e22;"></div>	0.17%
9	1	Patryk Edward WILD	KWW JOW Bezpartyjni	XXXXX	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	2	Pawel OZGA	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	3	Mariusz Jarosław GRYŚ	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	4	Dorota Urszula SOZAŃSKA	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	5	Ewa OZIMEK	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	6	Iwona Stanisława STACH-JANYST	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	7	Danuta Zofia PEŁKA	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	8	Robert Wiesław WĄS	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	9	Edmund Zbigniew FRĄCZAK	KWW JOW Bezpartyjni	XXXXX	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	10	Małgorzata JASIAK-GAZDA	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	11	Katarzyna KOCIK	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%
9	12	Zygmunt WORSA	KWW JOW Bezpartyjni	0	<div style="width: 0%; background-color: #e67e22;"></div>	0%

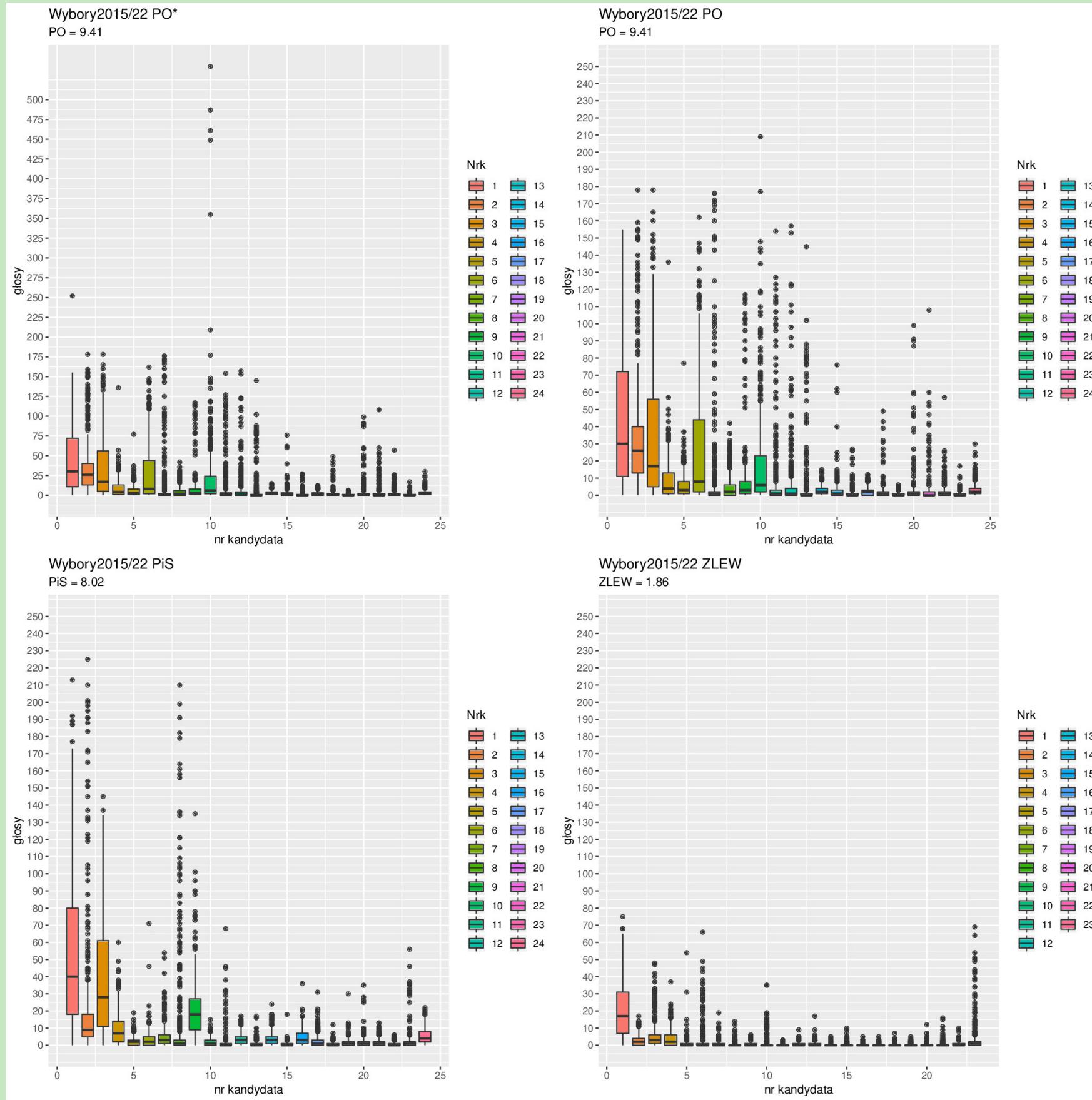

Wybory do Sejmu RP 2015 (Okręg 25)

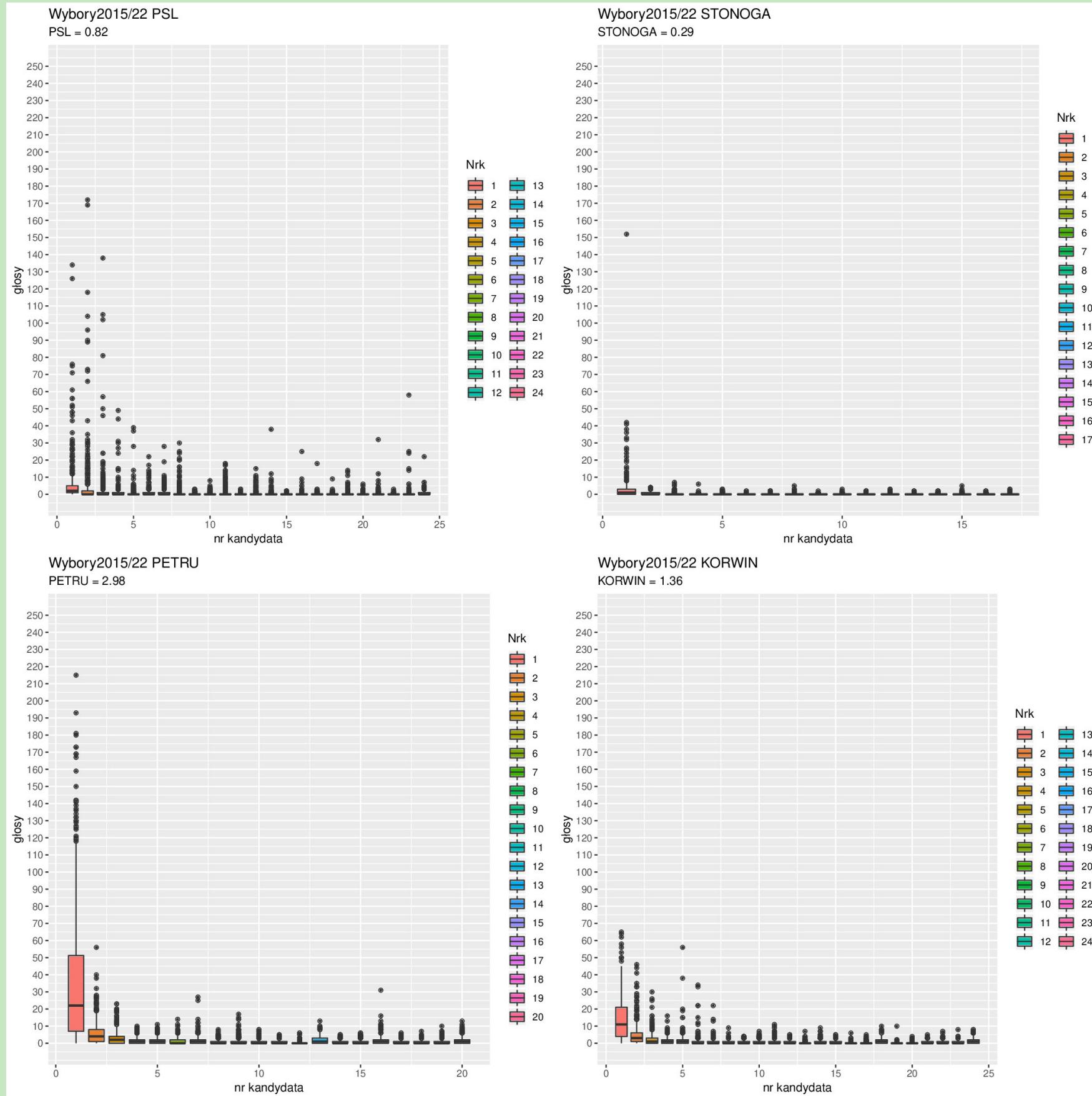
Trzy rodzaje analizy statystycznej: konfirmacyjna, eksploracyjna, numerologiczna...

Okręg 25 (województwo pomorskie)

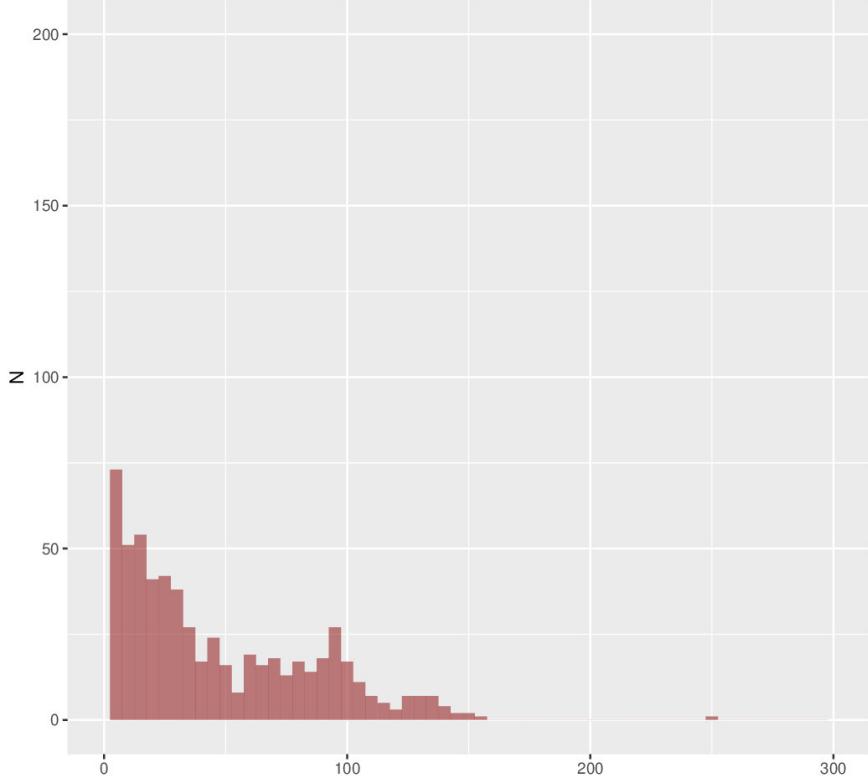

Okręg 25 (województwo pomorskie)

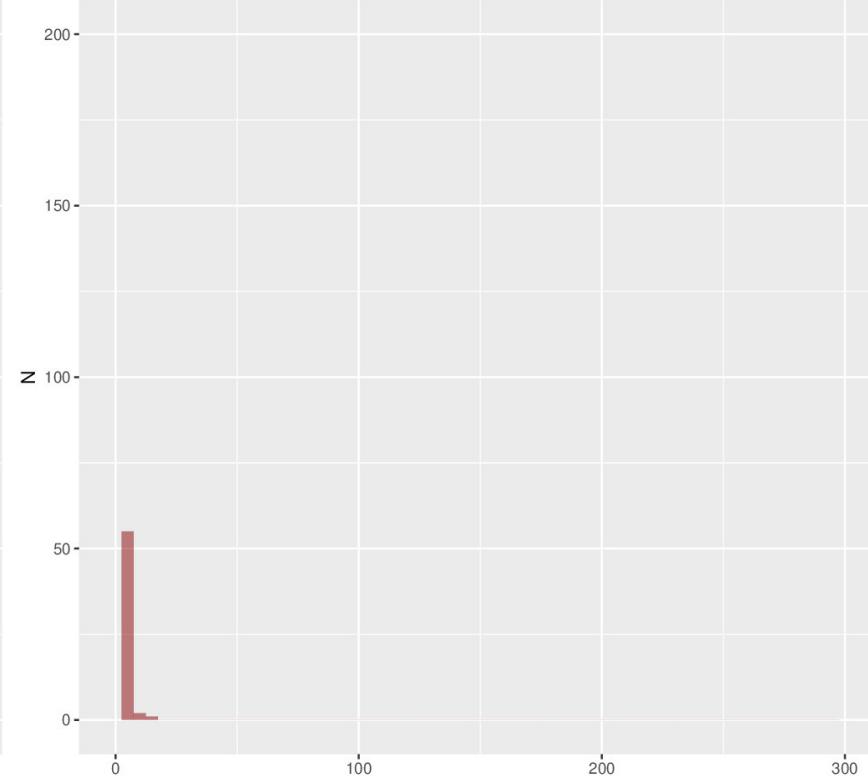

Okręg 25 (województwo pomorskie)

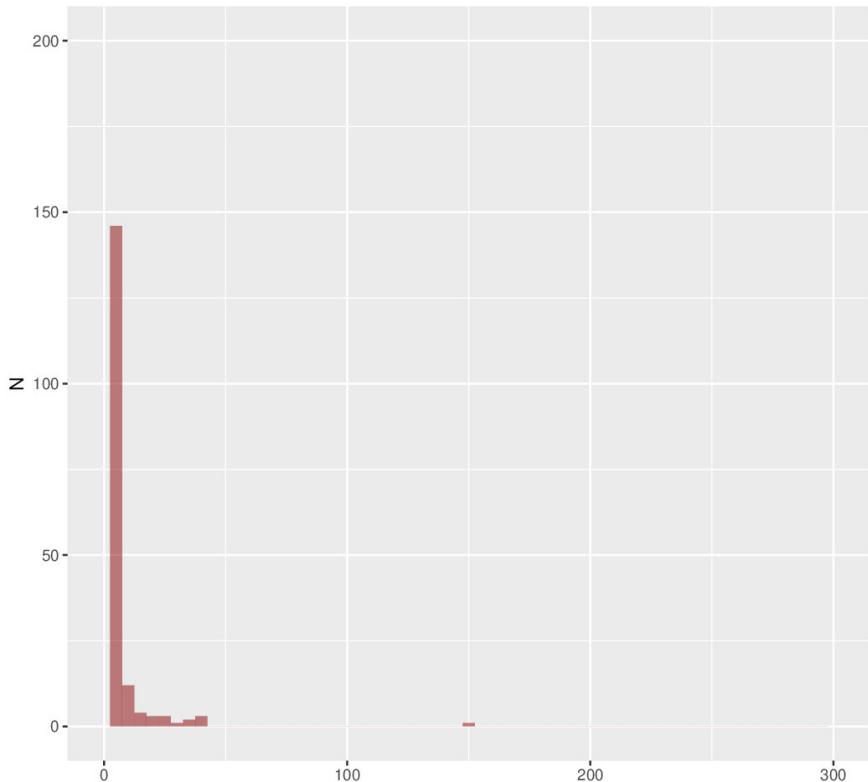
Wybory 2015: Adam Marek KOROL/28727 (1) PO
Komisji: 657 / 0-głosów: 17/2.6 / 2-głosy: 624 10-głosów: 515

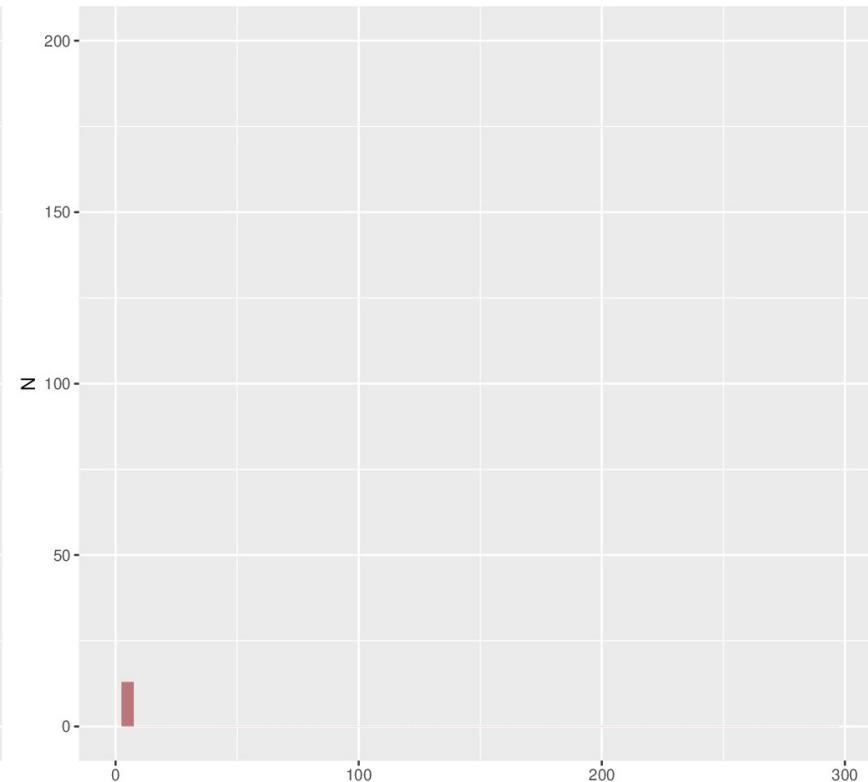
Wybory 2015: Radosław Krzysztof SOBECKI/569 (23) PO
Komisji: 657 / 0-głosów: 347/52.8 / 2-głosy: 140 10-głosów: 3

Wybory 2015: Danuta HOJARSKA/1671 (1) STONOGA
Komisji: 657 / 0-głosów: 191/29.1 / 2-głosy: 300 10-głosów: 22

Wybory 2015: Piotr WASIEK/191 (3) STONOGA
Komisji: 657 / 0-głosów: 523/79.6 / 2-głosy: 35 10-głosów: 0

Wybory do Sejmu RP 2015

Poznanie zjawiska to także sprawdzenie (że wszystko jest OK).

Szukanie anomalii (rozkładu lub nietypowych wartości)

idkomisji;komitet%;lgw;adres

102943;KORWIN;50.00;14;MONAR Ośrodek Leczenia..., Gdańsk, ul. Agrarna 2, 80-298 Gdańsk 16

102947;KORWIN;48.17;328;Dom Studencki Nr 8, Gdańsk, ul. Wyspiańskiego 5A, 80-434 Gdańsk 6

102231;STONOGA;36.93;417;Świetlica Wiejska w Lubieszewie, Lubieszewo, 16, 82-100 Nowy D. Gdańsk

108763;STONOGA;16.67;6;Szpital Powiatowy, Krotoszyn, ul. Bolewskiego 4-8, 63-700 Krotoszyn

102562;16.67;6;Dom Pomocy Społecznej, Stanisławie, 31, 83-112 Lubiszewo

102259;33.33;3;Szpital Pucki Sp. z o.o., Puck, 1-go Maja 13A, 84-100 Puck

5% komisji \leq 67 głosów ; 10% komisji \leq 137 głosów; 0 głosów – 2 komisje; 5 głosów i mniej – 48 komisji; 1500 i więcej – 164 komisje.

Geokoder Google

27859 adresów komisji obwodowych do zamiany na współrzędne:

100000;181405;Szkoła Podstawowa w Kańczudze|Kańczuga|ul. Szkolna 7|37-220 Kańczuga

W wersji darmowej limit 2500 wyszukań/dzień.

Wyszukanie po kodach pocztowych:

```
awk -F'|' '{print $NF}' kody_adresy.csv | sort -u | wc -l  
$ 6313
```

Google znajduje 5698 różnych współrzędnych. Błąd po stronie PKW (także?)

```
awk -F'|' '{a[$NF]++; END{ for (x in a) {if (a[x]> 30) { print a[x] " = " x }}}}' kody_adresy.csv  
$ 76      ## a[x]< 10 => 5714
```

69 = 44-200 Rybnik; 80 = 43-300 Bielsko-Biała; 116 = 26-600 Radom; 124 = 87-100 Toruń...

Wyszukanie „z kotwicą” (bounds)

```
https://maps.googleapis.com/maps/api/geocode/json?\n  bounds=53.8710742,16.7827421|54.4431018,17.8002834\n  &address=Borzytuchom, ul. Czterdziestolecia 2&components=country:pl
```

2574 adresów w województwie pomorskim i zachodnio-pomorskim; 2302 adresów unikatowych; 1858 (80,71%) geokodowań z dokładnością ROOFTOP; 210 (9,12%) geokodowań z „dokładnością” Poland.

```
.../api/geocode/json?&components=country:PL&address=Sopot,%20ul.%201-go%20Maja%205  
=>%22formatted_address%22%3A%22Poland%22  
.../api/geocode/json?&components=country:PL&address=Sopot,%20ul.%201%20Maja%205  
=>%22formatted_address%22%3A%221%20Maja%205,%20Sopot,%20Poland%22
```

```
.../api/geocode/json?&components=country:PL|postal_code:81-825  
.../api/geocode/json?&components=country:PL|administrative_area:kartuski&address=Kartuzy
```

Jak często powtarzają się nazwy miejscowości w Polsce

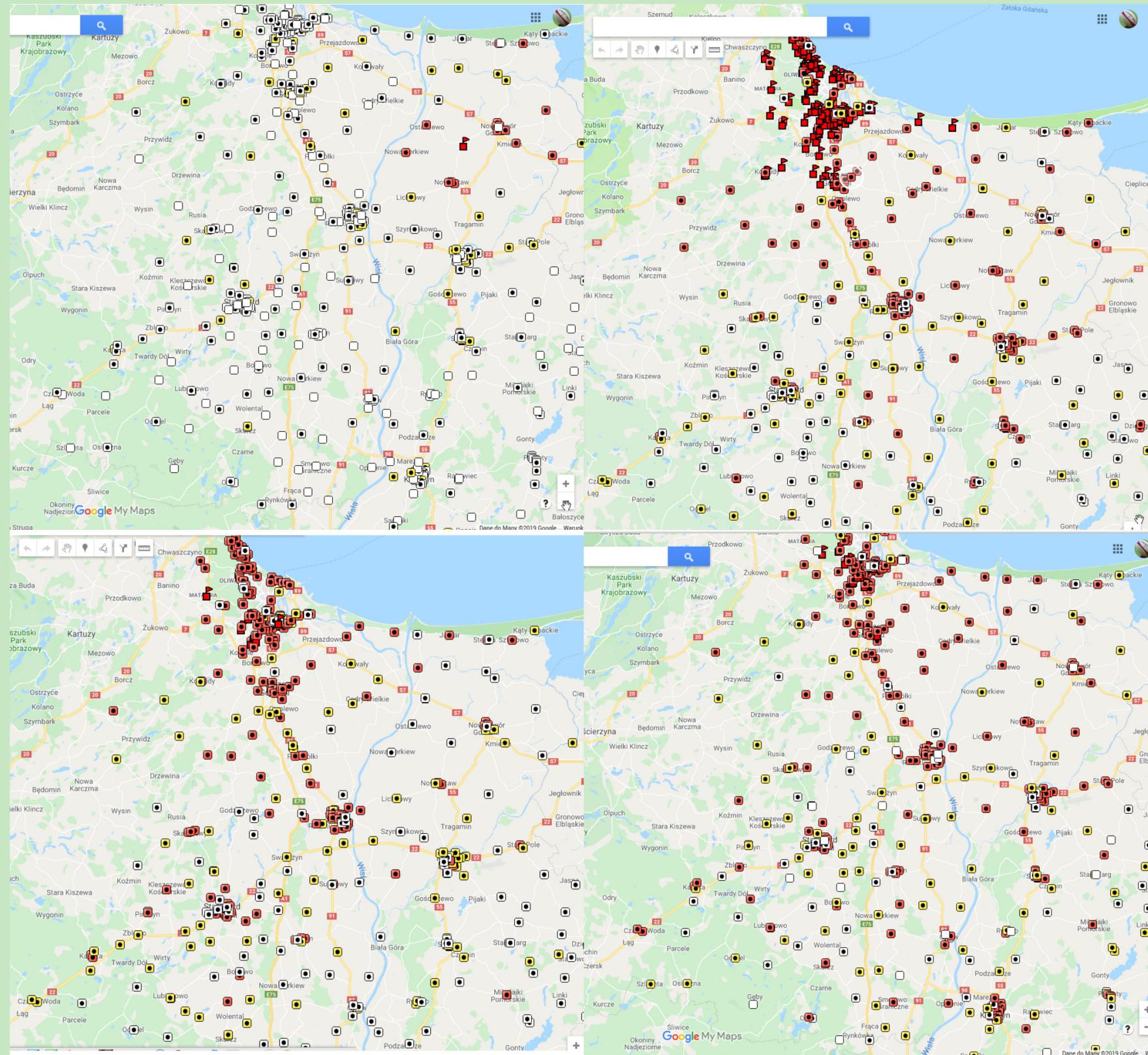
Według obwieszczenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 4/8/2015 r. w wykazie urzędowych nazw miejscowości i ich części (DU 19/10/2015 r., poz. 1636) znajduje się: 103086 nazw, w tym 915 nazw miast, 6710 nazw części miast, 43068 nazw wsi, 36263 nazwy części wsi, 5132 nazwy osad.

Wsi + miast jest $43068 + 915 = 43,983$ nazw.

Województwo	[1,2)	[2,3)	[3,5)	[5,30)	[1,2)	[2,3)	[3,5)	[5,30)
dolnośląskie	2082	117	37	3	92,99	5,23	1,65	0,13
kuj.-pomorskie	2257	183	52	10	90,20	7,30	2,10	0,40
lubelskie	2698	154	65	26	91,68	5,23	2,21	0,88
lubuskie	965	57	5	0	93,96	5,55	0,49	0,00
łódzkie	3276	275	99	45	88,70	7,40	2,70	1,20
małopolskie	1594	105	21	4	92,46	6,09	1,22	0,23
mazowieckie	5780	466	177	79	88,90	7,20	2,70	1,20
opolskie	941	39	9	1	95,05	3,94	0,91	0,10
podkarpackie	1429	49	17	2	95,46	3,27	1,14	0,13
podlaskie	2852	136	42	9	93,80	4,50	1,40	0,30
pomorskie	1579	58	13	2	95,58	3,51	0,79	0,12
śląskie	1033	48	7	2	94,77	4,40	0,64	0,18
świętokrzyskie	1844	111	51	12	91,38	5,50	2,53	0,59
war.-mazurskie	2060	128	34	3	92,58	5,75	1,53	0,13
wielkopolskie	3378	310	99	19	88,80	8,10	2,60	0,50
zach-pomorskie	1504	117	19	1	91,65	7,13	1,15	0,06

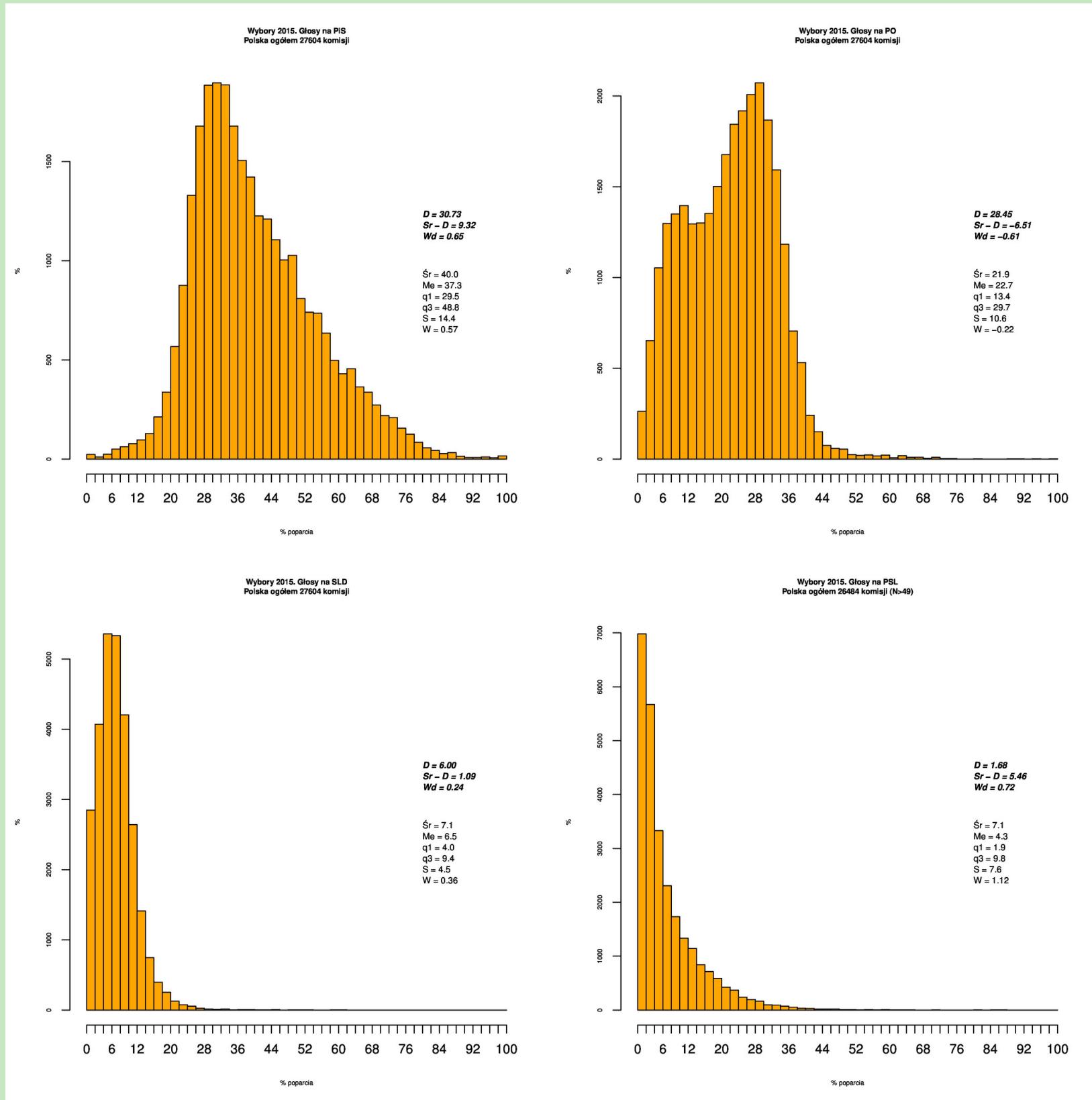
W skali całego kraju jest 5080 nazw nieunikatowych;, w przypadku 868 miejscowości nazwy powtarzają się 5 i więcej razy. Pierwsza dziesiątka: **Nowa Wieś** (113 powtórzeń), Dąbrowa (92), Zalesie (86), Dąbrówka (65), Józefów (49), Kamionka (41), Ruda (39), Janów (39), Zawady (39) Stanisławów (38).

Okręg 25 (Hojarska/Pomaska/Rabenda/Senyszyn)

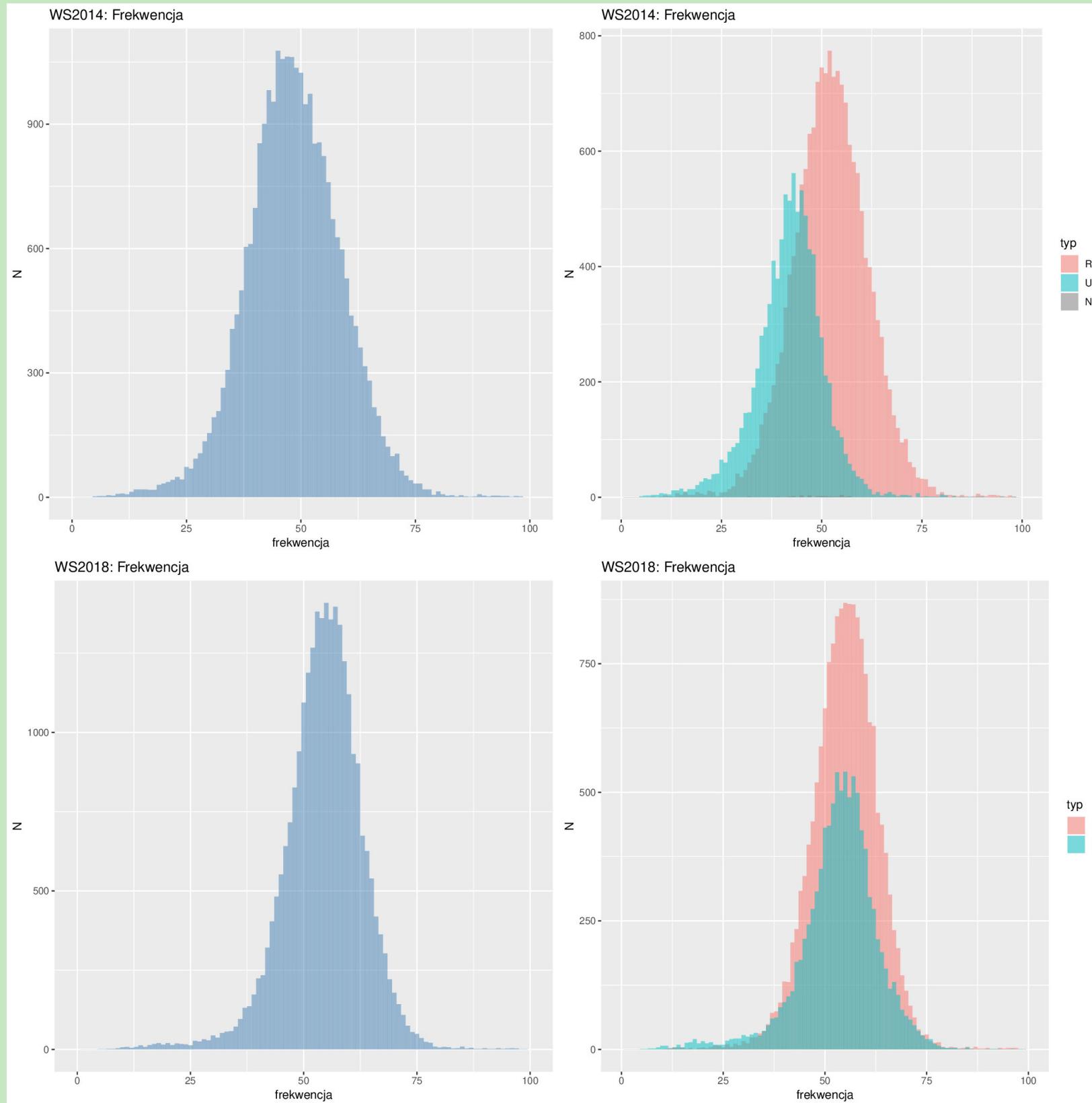

Wybory do Sejmu RP 2015

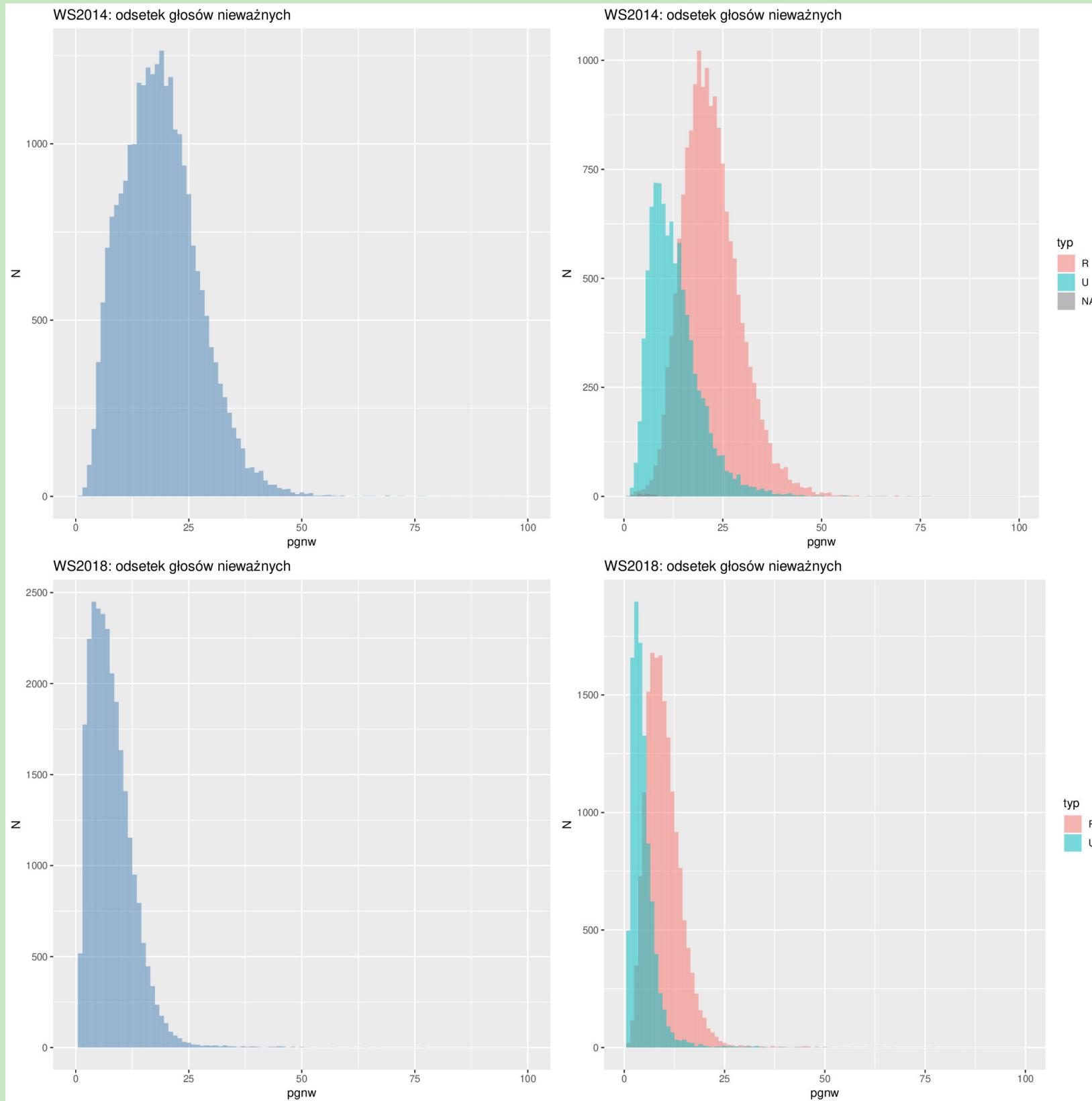
W poszukiwaniu anomalii rozkładu (pytanie do przyjaciela: kto wygrał?)

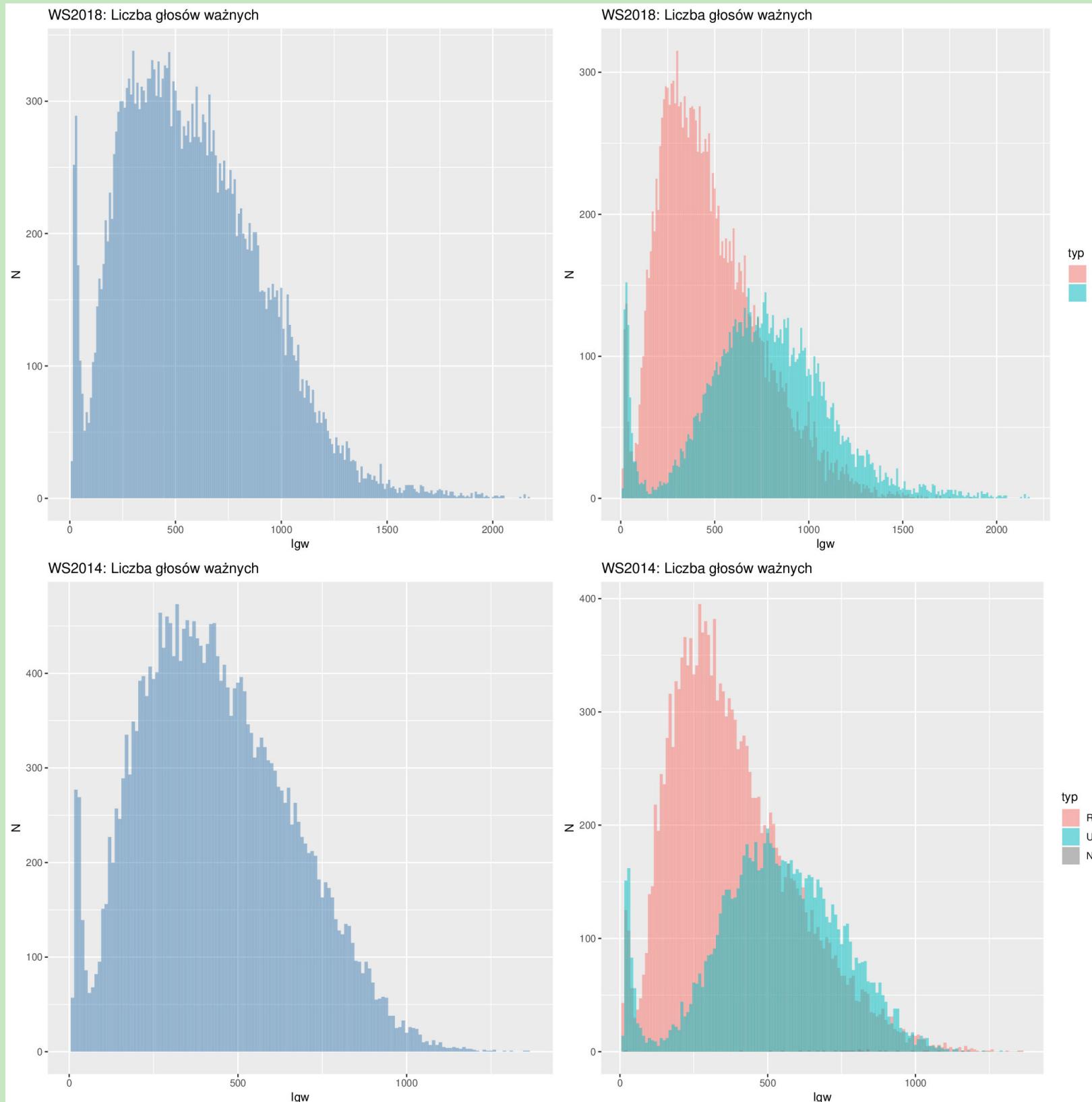
Wybory samorządowe 2014/2018: frekwencja

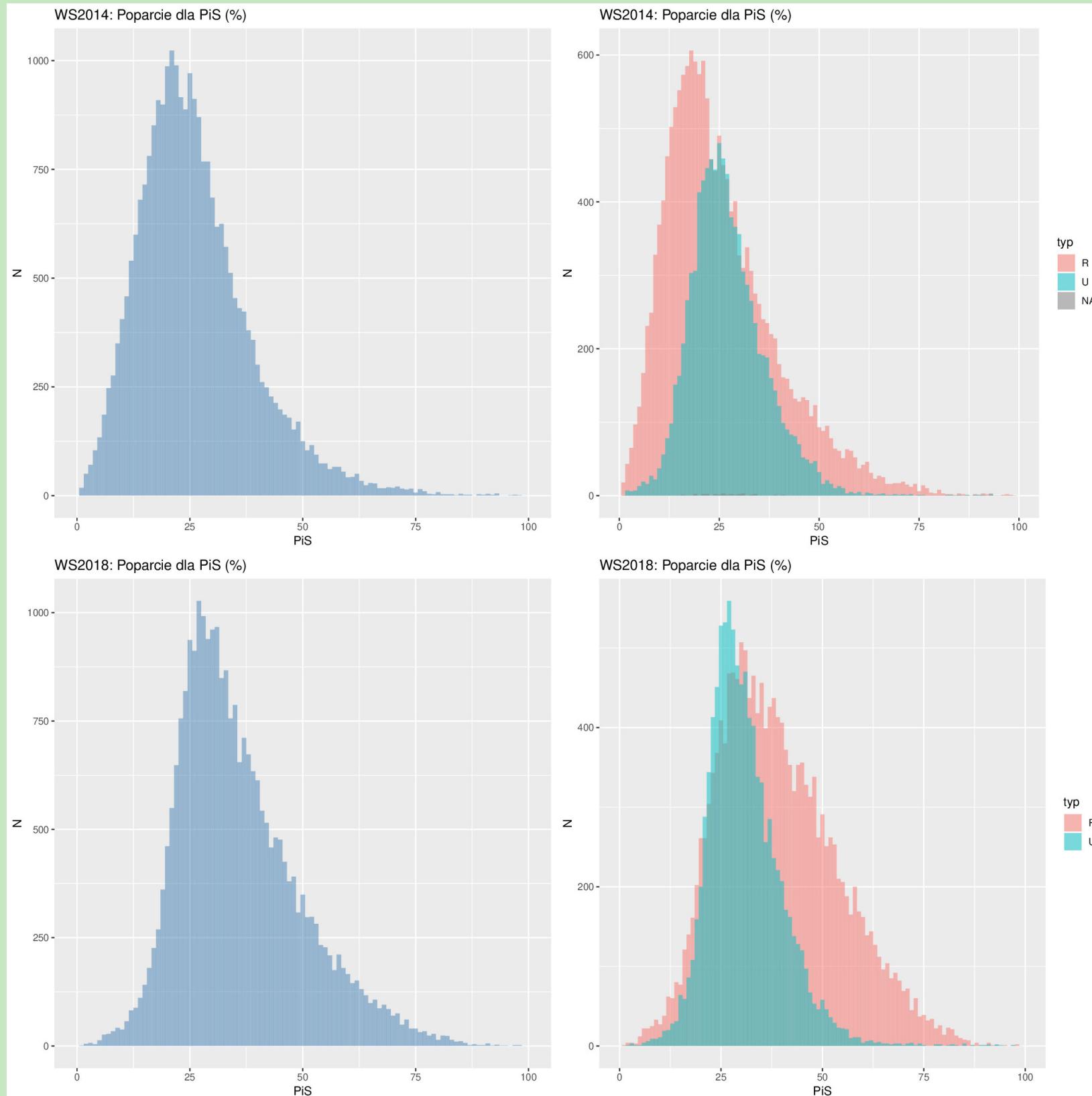
WS 2014/2018: odsetek głosów nieważnych

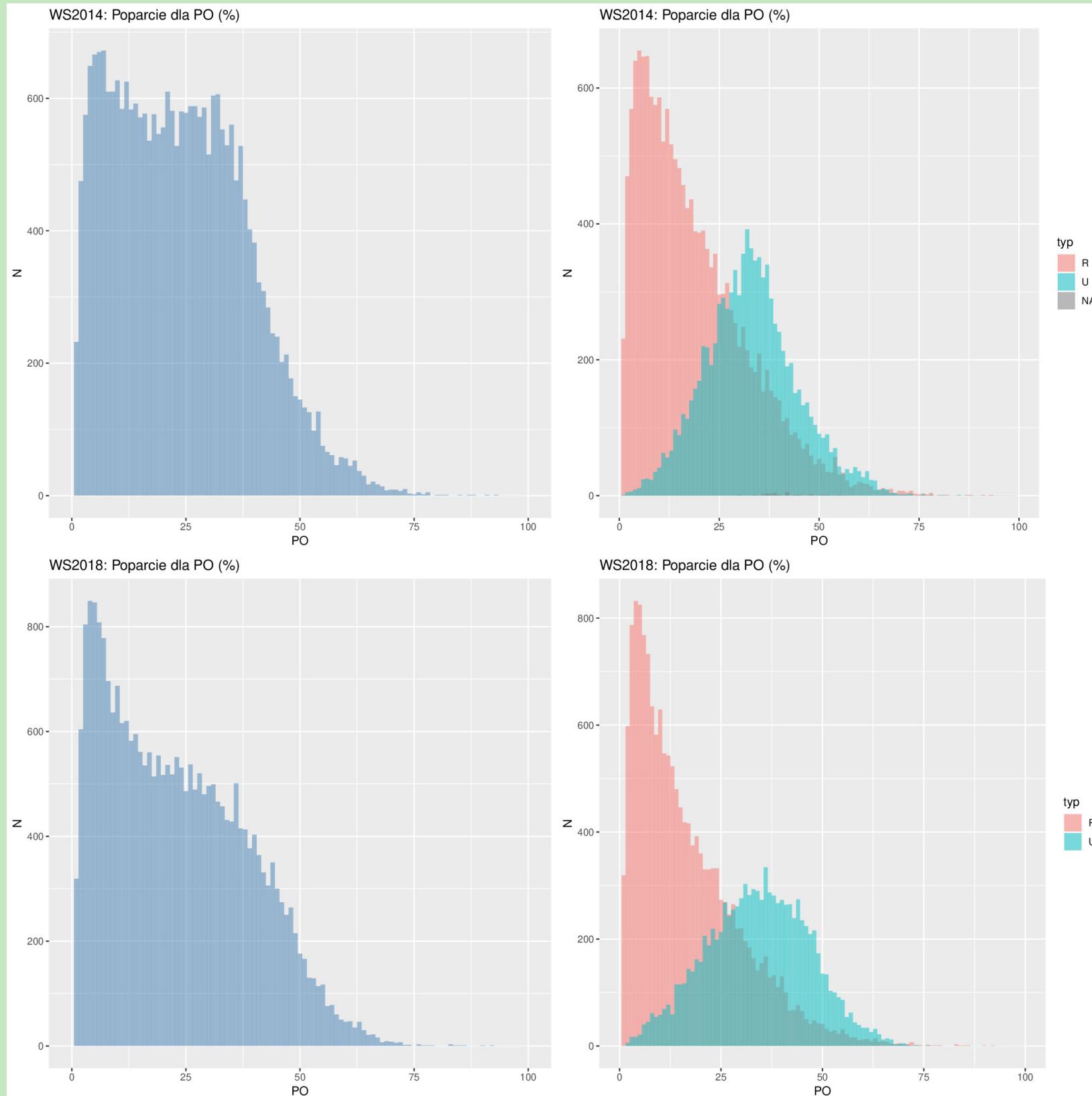
WS 2014/2018: liczba głosów ważnych

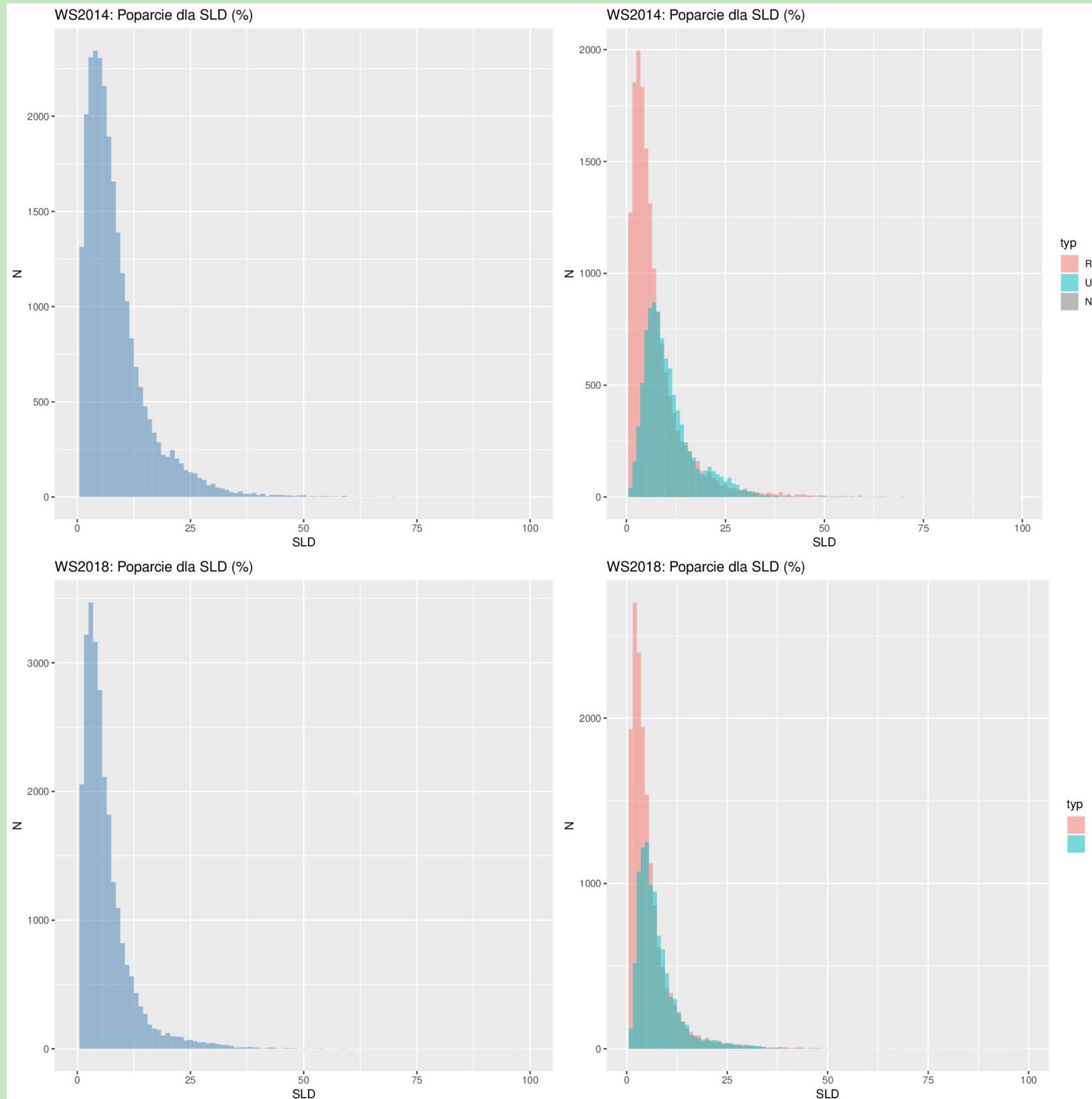
Wybory samorządowe 2014/2018: PiS

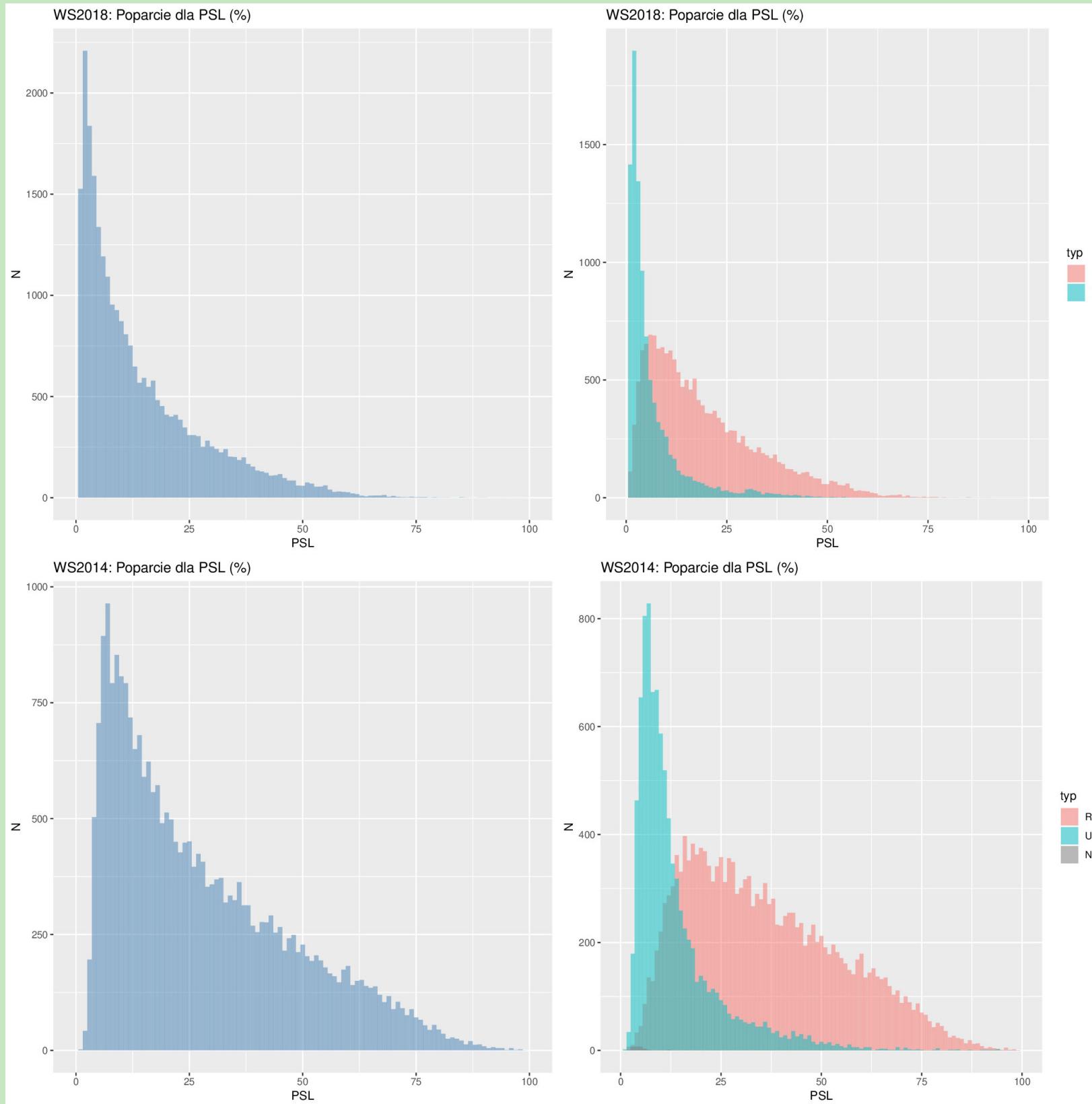
Wybory samorządowe 2014/2018: PO

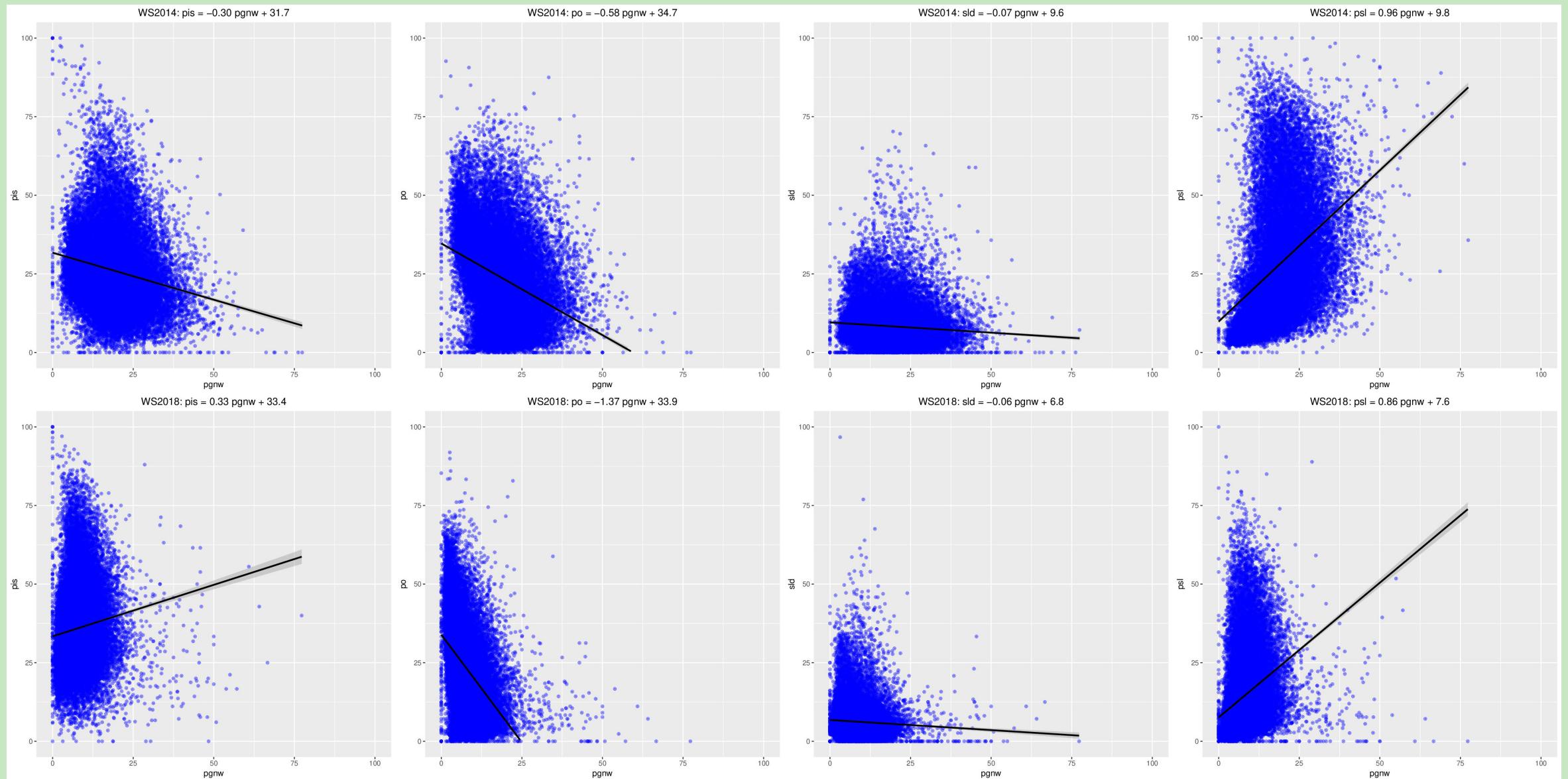
Wybory samorządowe 2014/2018: SLD

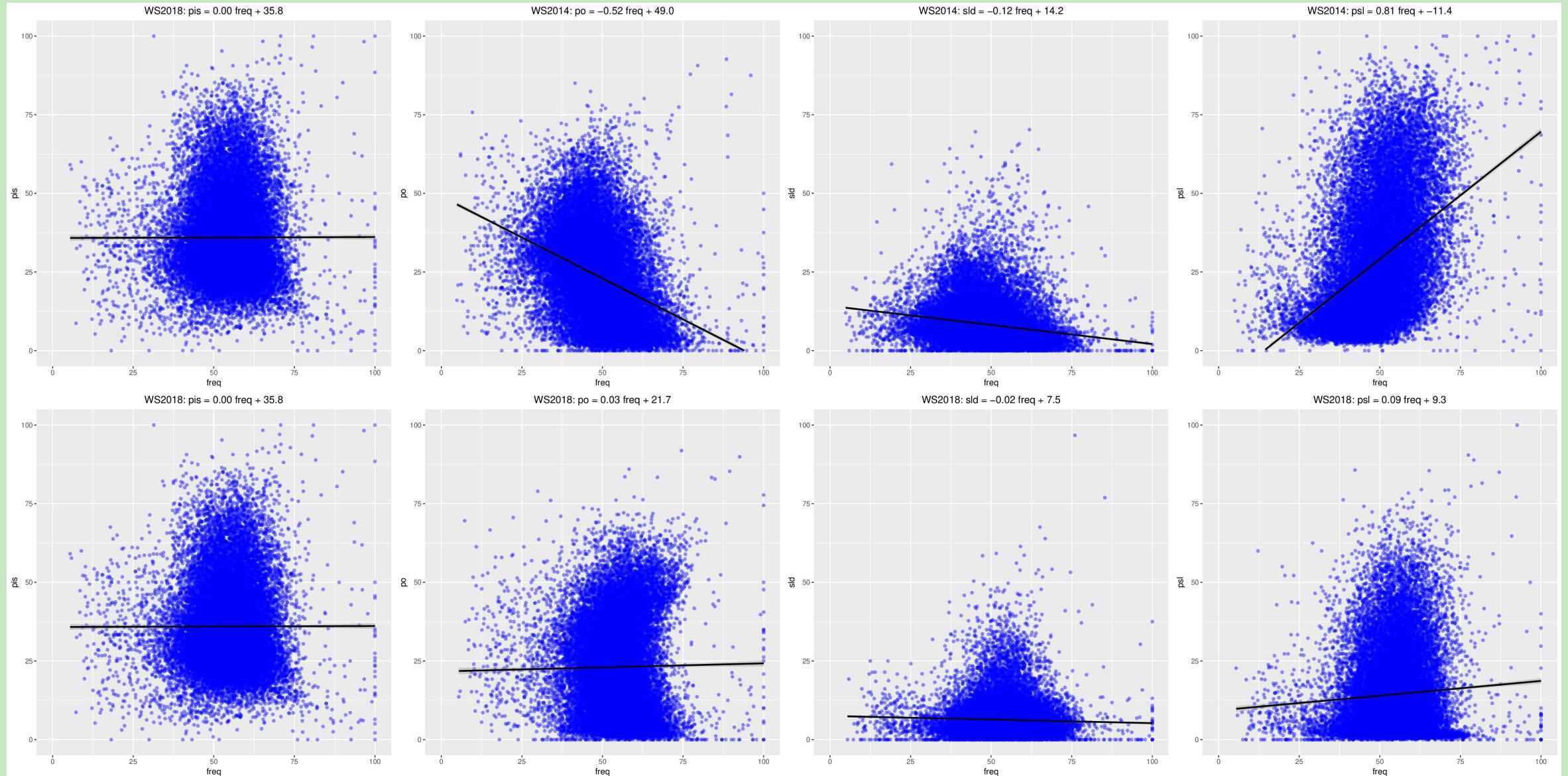
Wybory samorządowe 2014/2018: PSL

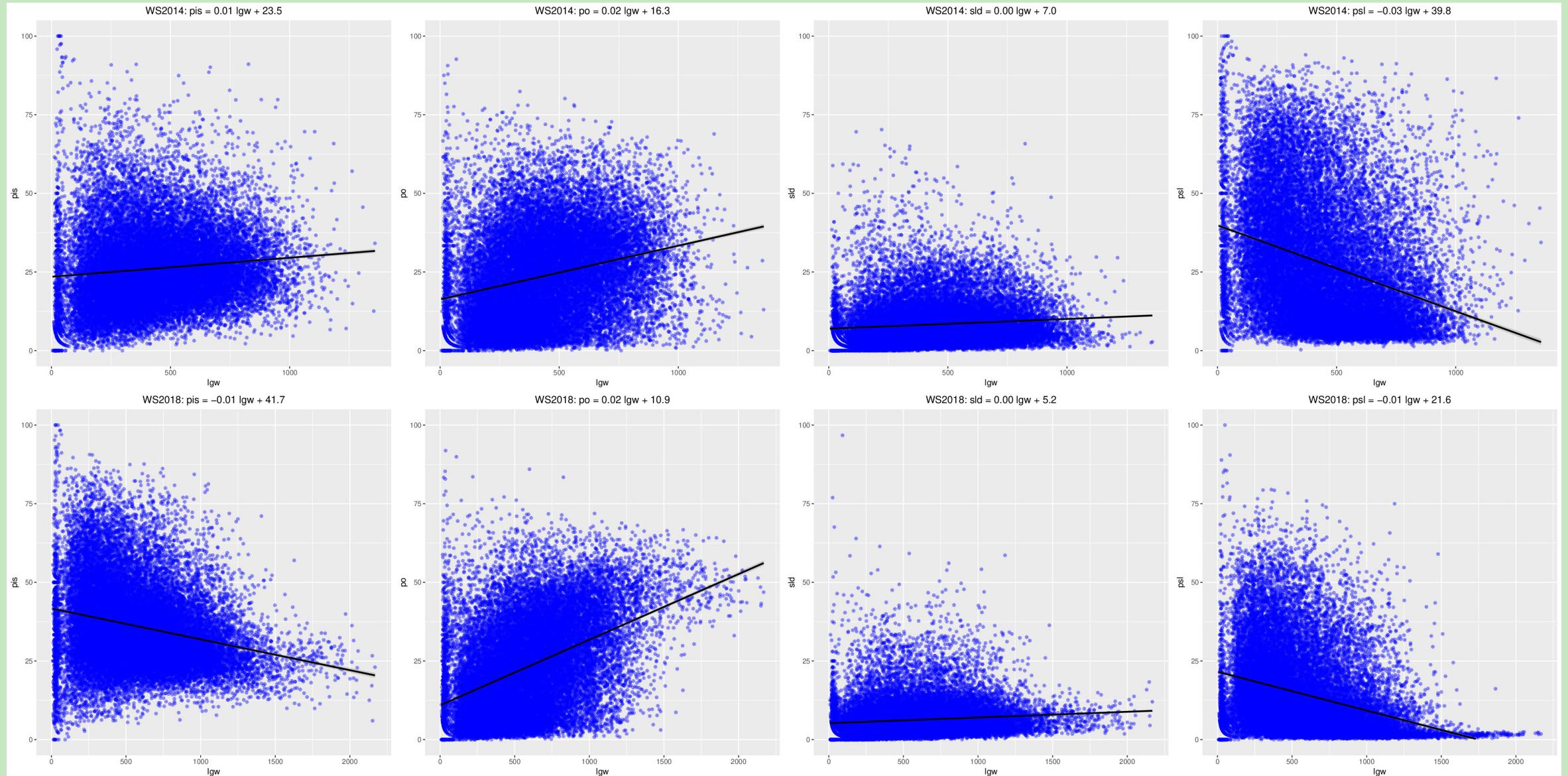
Odsetek głosów nieważnych a poparcie dla partii (Polska)

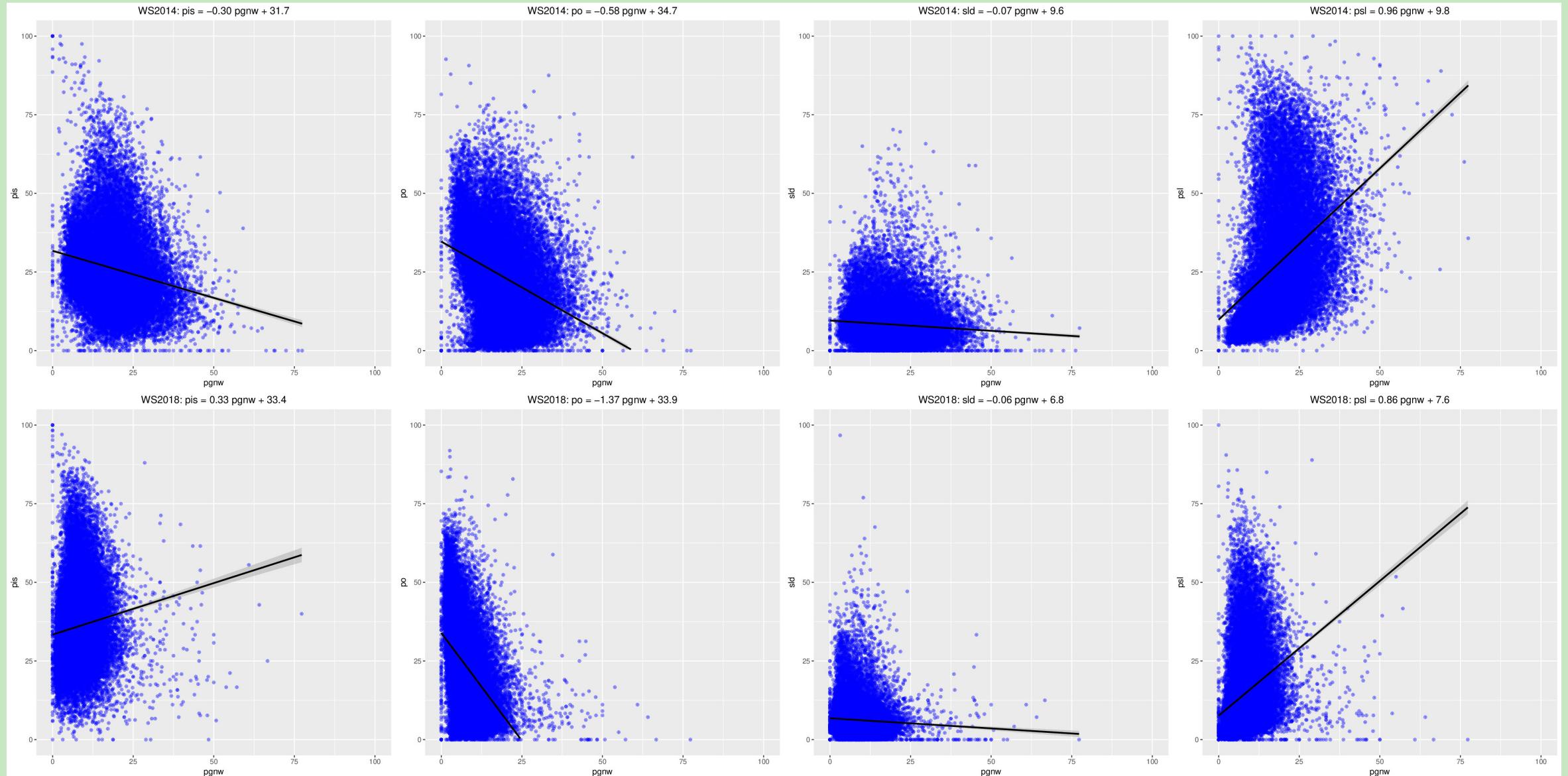
Frekwencja a poparcie dla partii (Polska)

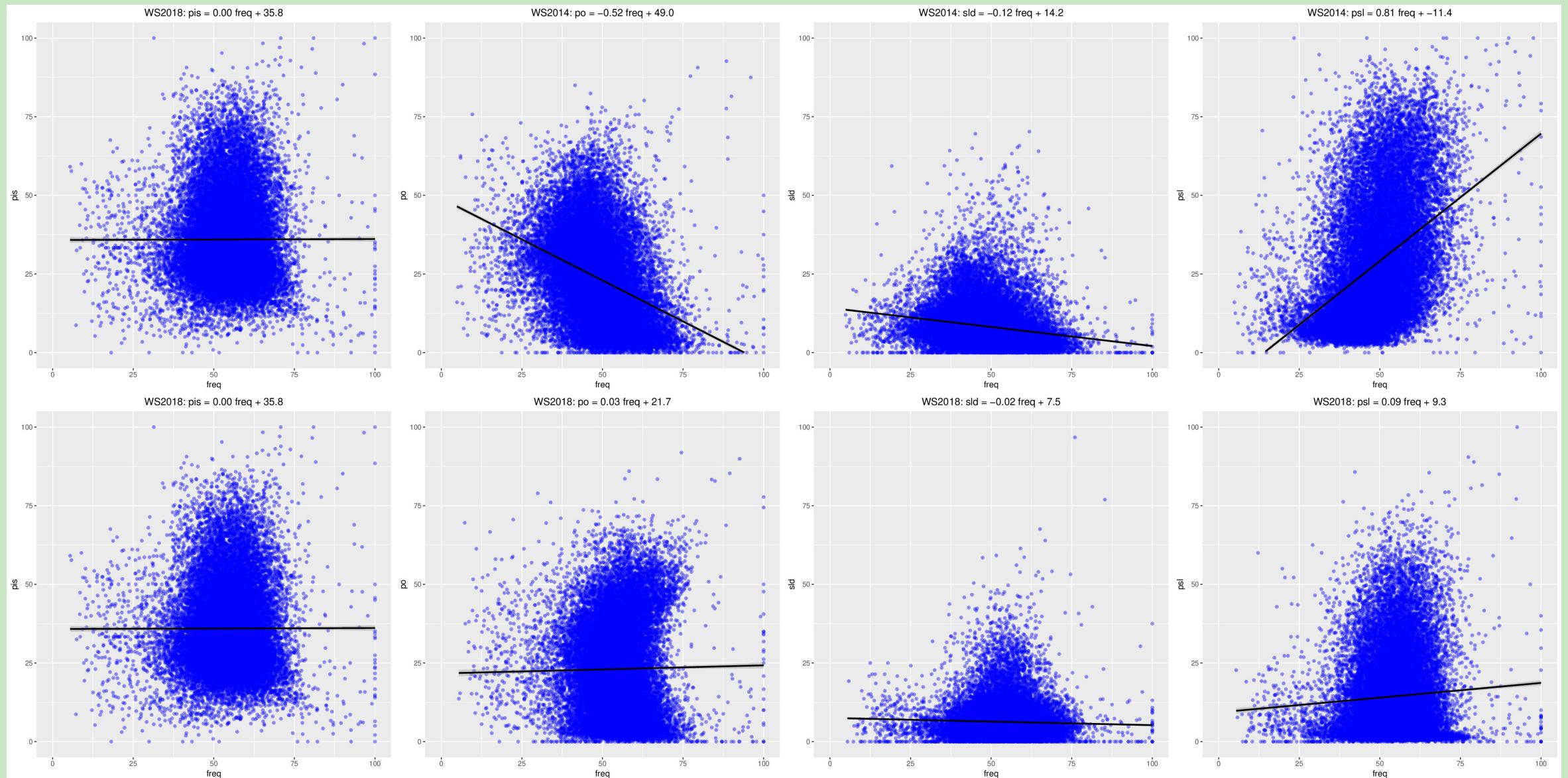
Liczba głosów ważnych a poparcie dla partii (Polska)

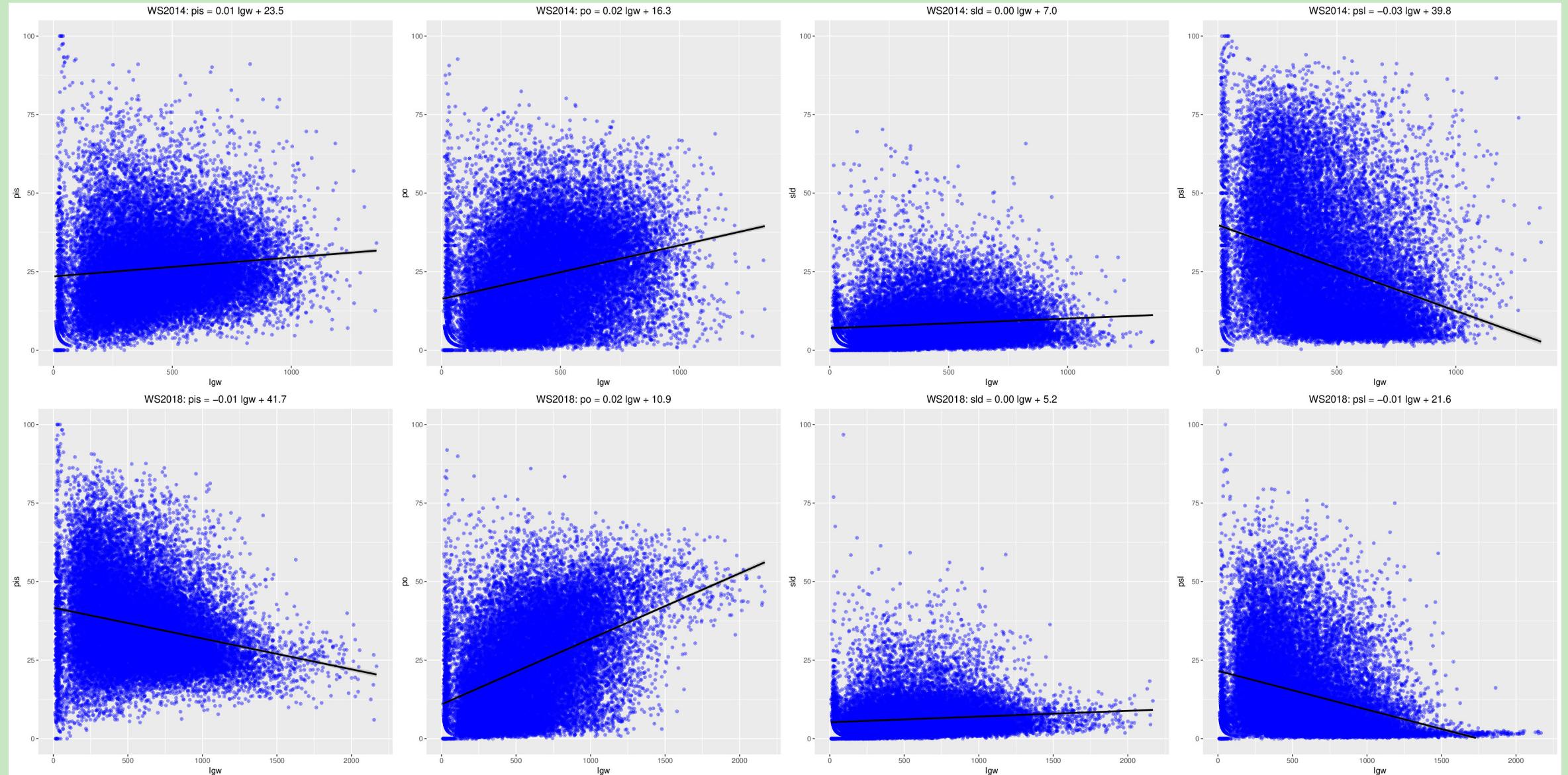
Pomorskie % głosów nieważnych a poparcie dla partii

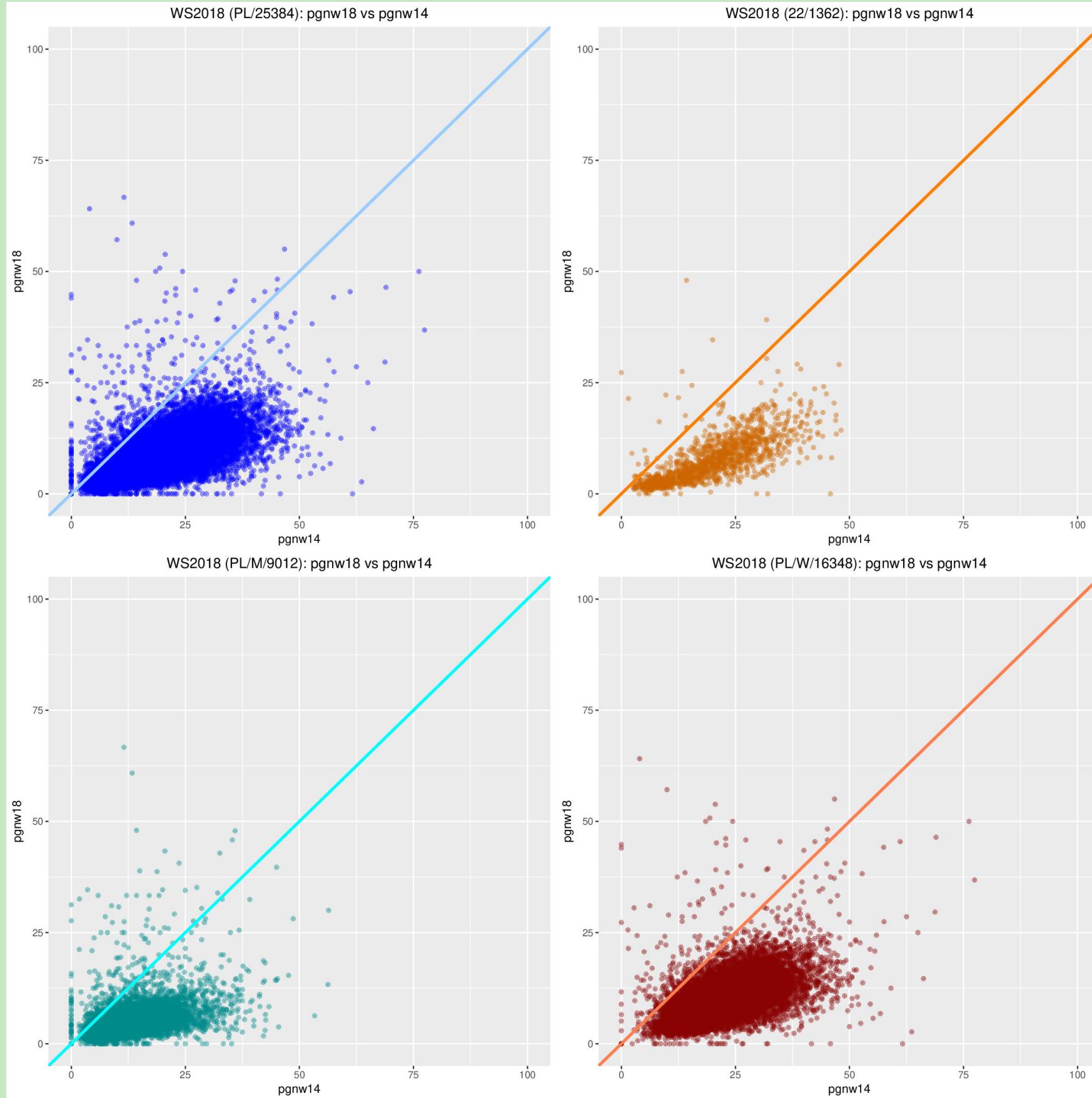
Pomorskie frekwencja a poparcie dla partii

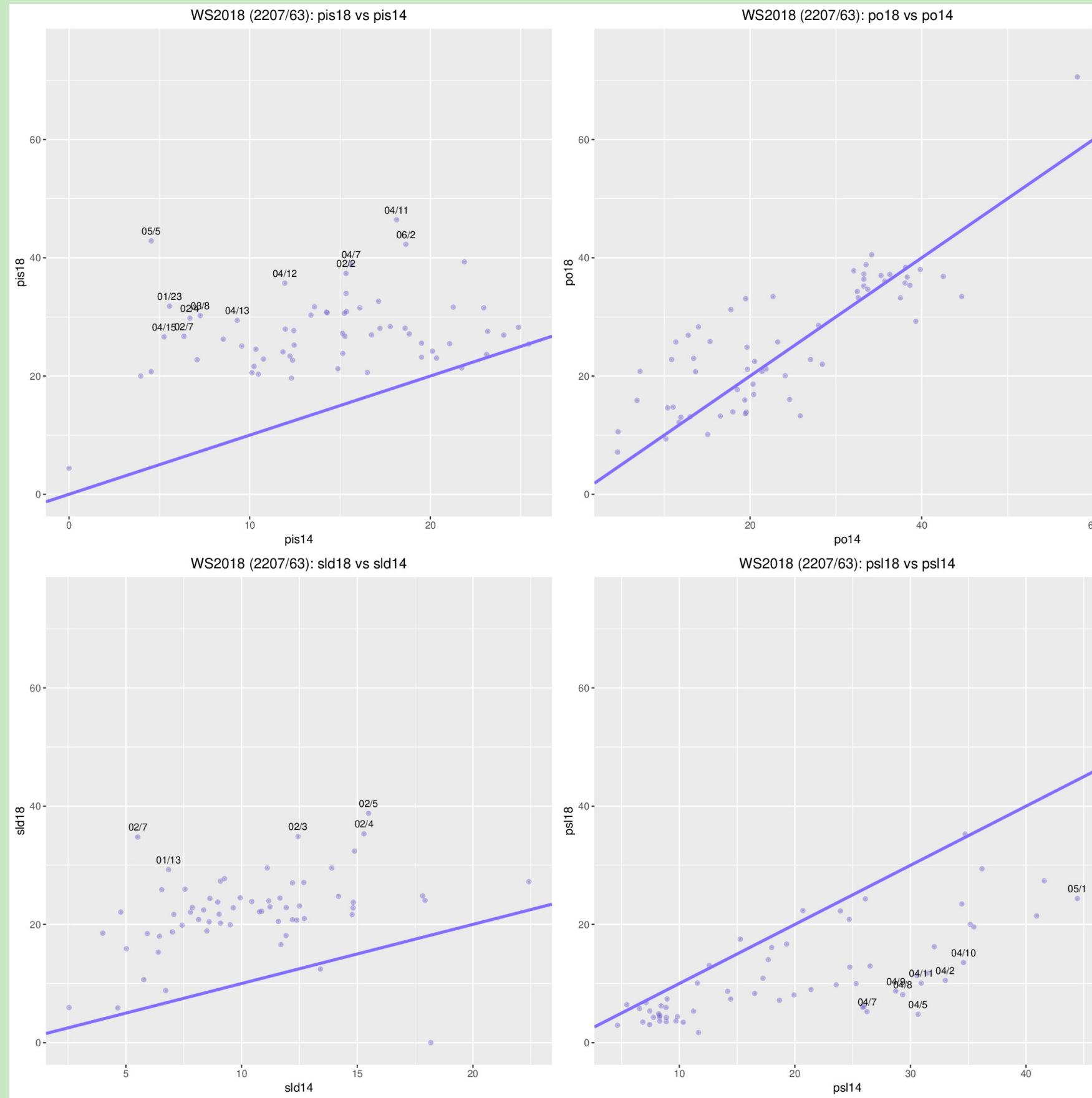
Pomorskie liczba głosów ważnych a poparcie dla partii

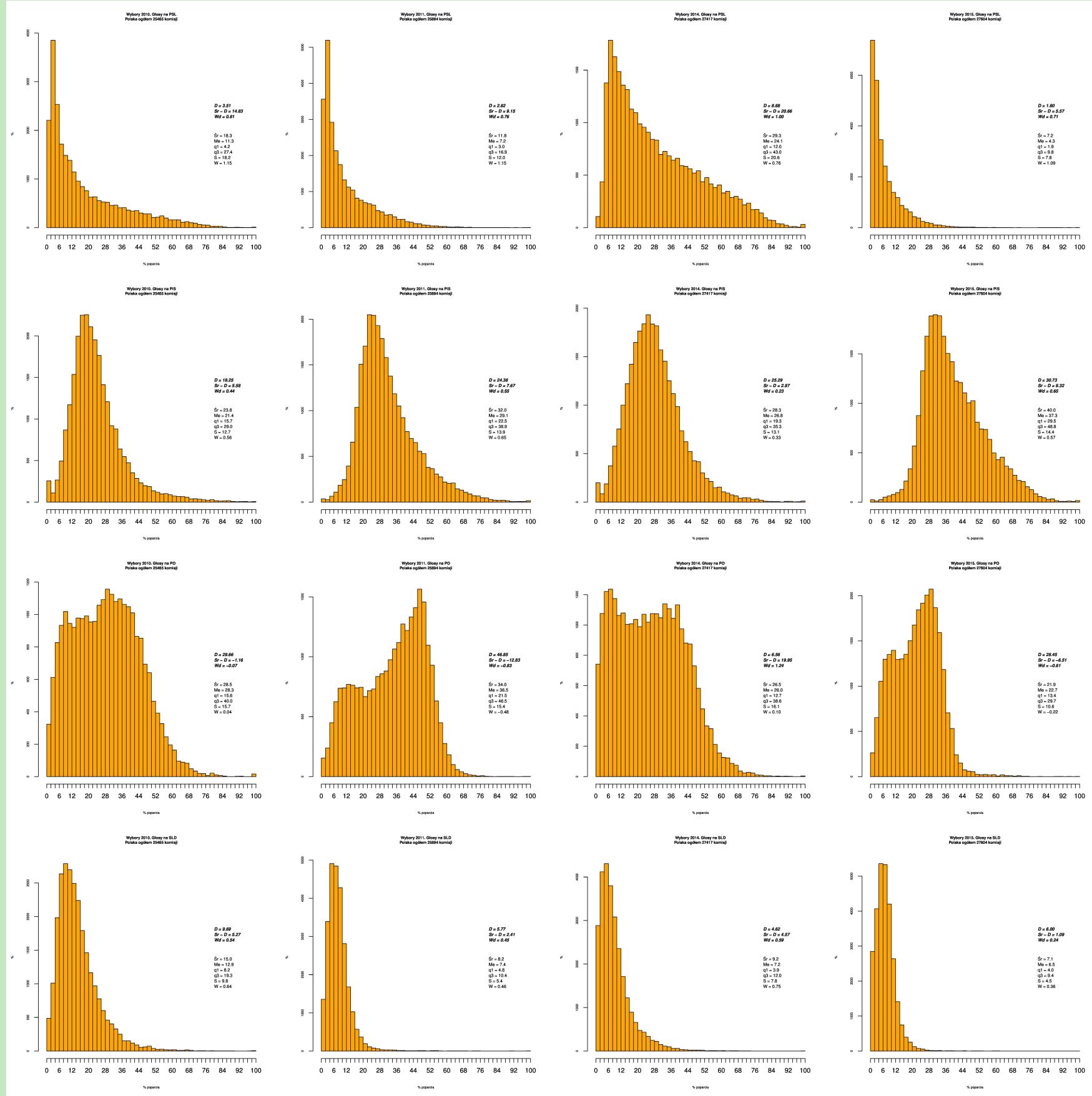
Odsetek głosów nieważnych 2014–2018

Odsetek poparcia dla partii w powiecie 2207 (2014–2018)

W poszukiwaniu anomalii rozkładu (cd)

Podsumowanie

Dane udostępnione przez PKW mogłyby być elementem edukacji obywatelskiej oraz systemu kontroli ale ich stan na dzień dzisiejszy pozwala na to w ograniczonym zakresie.

Można zauważać postęp w jakości oraz ilości udostępnianych danych.

W latach 2014–2019 pozyskałem głównie metodą webscrappingu dane dotyczące wyborów z lat 2005, 2007, 2011, 2015 (parlamentarne), 2010, 2014, 2018 (samorządowe), 2014, 2018 (do parlamentu europejskiego) oraz 2015 (prezydenckie). Zbiory danych są dostępne tutaj:

<https://github.com/hrpunio/Data>

Dziękuję za uwagę